

نقش بیمه در کاهش نابرابری

برگرفته از گزارش پژوهشی

(نقش بیمه در کاهش نابرابری اجتماعی "۲")

مجری گزارش: دکتر اسدالله نقدی (استاد تمام جامعه‌شناسی و

راهبر میز مطالعات اجتماعی پژوهشکده بیمه)

همکاران: محبوبه رویین‌تن، دکتر مهدی امیری، فاطمه راز کردانی، نرگس زارعیان

بخش اول

✓ در کشورهای در حال توسعه بخش بزرگی از خسارات فجایع و بیماری‌ها هم برای افراد و هم کسب‌وکارها بدون پوشش می‌ماند و "شکاف حفاظتی" یا خسارات بدون پوشش و جبران عظیمی وجود دارد.

✓ در کشورهای در حال توسعه، به دلیل ضعف ظرفیت‌های مالیاتی و عدم اعتماد به برنامه‌های دولت‌محور، طرح‌های عمومی مستقل ممکن است تنها و مؤثرترین روش برای پوشش خطرات فردی نباشد.

✓ بیمه زندگی در مقایسه با بیمه‌های غیرزندگی نقش مهمی در کاهش نابرابری اجتماعی دارد، در عوض بیمه‌های غیرزندگی برای ارتقای رشد اقتصادی اهمیت بیشتری دارند.

✓ دوره پسا کرونا زمینه مناسبی برای شرکتهای بیمه فراهم کرده است تا اشکال جدید مشارکت و همراهی با بخش عمومی را برنامه‌ریزی کنند.

✓ مرگ زودرس، ازکارافتادگی یا اخراج از شغل نان‌آور اصلی، بیش از همه فقیرترین افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهد، به دلایل فوق و از دیدگاه سیاست‌گذاری عمومی، بیمه‌های خصوصی هم می‌توانند ابزاری مؤثر برای از بین بردن و یا تعدیل نابرابری اجتماعی و تکمیل‌کننده برنامه‌های بیمه اجتماعی باز توزیعی باشند.

✓ برای جلوگیری از مخاطرات اخلاقی و سوءاستفاده‌های احتمالی، باید در طراحی بیمه‌نامه‌های زندگی، سیاست و رویکرد بیمه افراد در برابر مخاطرات جمعی مانند کاهش درآمد و از دست دادن شغل نیز لحاظ شود.

نابرابری درآمد:

- نابرابری درآمد معمولاً در کشورهای در حال توسعه و در حال ظهور نسبت به کشورهای پیشرفته بیشتر است، بیشترین افزایش نابرابری سال‌های اخیر در چین، آفریقای جنوبی و هند اتفاق افتاده است.
- آمریکای لاتین یکی از مناطق در حال توسعه است که روند افزایش نابرابری را متوقف کرده و شاهد کاهش نابرابری بوده است. در مقابل، در بسیاری از اقتصادهای پیشرفته که دارای سطح بسیار پایین‌تر نابرابری هستند، رشد اندکی تجربه شده است.
- بیشترین افزایش نابرابری از بعد جمعیتی در برخی از پرجمعیت‌ترین کشورهای جهان از جمله چین، هند، ایالات متحده و اندونزی رخ داده است.
- میزان محاسبه شده‌ی نابرابری میان این کشورها

حدوداً دوسوم نابرابری درآمد جهانی را تشکیل می‌دهد. استدلال می‌شود که از ابتدای قرن حاضر، تغییرات در میانگین درآمد، ثروت و جمعیت کشورها، نابرابری بین کشورها را در جهان را کاهش داده است اما علیرغم بهبود برخی شاخص‌های کیفیت زندگی، نابرابری در داخل کشورها افزایش یافته است.

• سهم درآمد دهک درآمدی بالا از سال ۱۹۸۰ (تقریباً با پراکندگی بالا در بین کشورها و مناطق مختلف دنیا) افزایش یافته است.

توزیع ثروت:

- نابرابری ثروت در دهه‌های گذشته هرچند با سرعت‌های کاملاً متفاوت، در بسیاری از کشورهای جهان افزایش یافته است.
- در دهه‌های اخیر افزایش چشمگیری در تراکم ثروت در ایالات متحده، چین و روسیه مشاهده می‌شود. افزایش تراکم ثروت در فرانسه و انگلیس متعادل‌تر بوده و در چین و روسیه، نابرابری ثروت طی دو دهه گذشته افزایش چشمگیری داشته است.
- نابرابری ثروت در اروپای غربی به‌طور قابل توجهی از یک قرن پیش کمتر شده است. در مقابل، نابرابری ثروت در ایالات متحده و روسیه تقریباً به سطح یک قرن پیش بازگشته است. دلیل اصلی این واگرایی رشد طبقه متوسط قدرتمند در کشورهای اروپای غربی است.

تهیه شده در روابط عمومی پژوهشکده بیمه

دسترسی به لینک‌های پرکاربرد پژوهشکده بیمه

<https://redl.ink/ircacir>

www.irc.ac.ir